GAZETA KRAKOWSKA

Nro 102.

z KRAKOWA dnia 23 GRUDNIA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 13 Grudnia.

Deputacyia Tymczasowa Towarzystwa Oszczędności.

Podaie do wiadomości wszystkich interessowanych, że przed Rejentem Engelke na dniu 7 Grudnia r. b. zeznany został Akt Stowarzyszenia osób pragnących zawiązać Towarzystwo Oszczędności; po czem gdy według Art: 80 tegoż aktu summa złotych Sto tysięcy przez Akcyonaryuszów złożoną została do Kassy Towarzystwa, ogłasza się ninieyszem, że Towarzystwo Oszczędności iest zawiązane. Postępuiąc w dalszym ciągu obowiązków na siebie włożonych, Deputacya tymczasowa wzywa wszystkich Członków Towarzystwa, aby się zebrać chcieli we Srodę w dniu 19 Grudnia o godzinie 4tey po południu, w Sali Konserwatoryum Muzycznego, w Klasztorze dawniey PP. Bernardynek na zebranie ogólne Akcyonaryuszów, końcem wybrania Deputacyi, zarządzać maiącey interessami Towarzystwa. Na tem pierwszem zebraniu ogólnem znaydować się i wotować ma prawo każdy bez różnicy płci i wyznania, kto ma lat 21 skończonych, i aż do dnia poprzedzaiącego zebranie ogólne, kwotę przynaymniey złotych 10 w kassie Towarzystwa złożył.

Codziennie od godziny 9tey zrana do 8mey z wieczora, aż do dnia zebrania ogólnego, wnosić będzie można fundusze do Towarzystwa Oszczędności przy ulicy Królewskiey Nro 1066, obok Dyrekcyi Szczegółowey za tymczasowemi kwitami sznurowemi, których okazanie przy wniyściu do Sali posiedzenia będzie dostatecznem, a które późniey na Akcye zamienione zostaną.

W Warszawie dnia 8 Grudnia 1827 r.

Henryk *Łubieński.*

Nadeszła tu z Kielc wiadomość o wypadku iedney z nayważnieyszych spraw, iakie kiedykolwiek w Sądownictwie kraiowem się wydarzyły. Sąd mieyscowy dóbr z ordynacyi Myszkowskich uprzedanych, to iest: Trybunał Cywilny I. Instancyi Woiewództwa Krakowskiego, wytoczony spór rozstrzygnął na dniu 7 b. m. dla familii Wielopolskich odmównie, i umowy ordynacyią z 12tu do trzech kluczy zmnieyszaiące, uznał za ważne. Wkrótce więc rzecz ta w Stolicy pod rozpoznanie Sądu Appellacyynego przyydzie

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
bez dwóch Kuponów białych.

Przedaiący żądaią	zł: 81	gr: 15
Kupuiący ofiaruią	— 80	— 15
Istotnie przedano	— 81	— 15

W Warszawie dnia 13 Grudnia 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Z Petersburga d. 18 Listopada K. D.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Rozkazem dziennym Jego Cesarskiey Mości z dnia 11 b. m. uwolniony ze służby Jenerał-Porucznik Hrabia Pahlen wraca do czynney służby, i iest mianowany dowódzcą pierwszego korpusu piechoty. — Tymże rozkazem dziennym Jenerał-Porucznik Wuycz 1 mianowany Naczelnikiem 18stey dywizyi piechoty, w mieyscu Jenerała Porucznika Jeltuhina 1, który po nim obeymuie dowództwo połączoney dywizyi 4go korpusu piechoty.

Ukazem z dnia 9go b. m. wydanym do Kapituły orderów, N. Cesarz Jmć raczył mianować Kontr-Admirała Hrabiego Heyden (teraz Vice-Admirała) Kawalerem orderu S. Jerzego 3ciey klassy.

Wiadomości odebrane prosto z Stambułu pod dniem 26 Października (7 Listopada), obeymuią następuiące szczegóły o stanie, w iakim się naówczas ta stolica znaydowała:

"Od kilku dni, iak rząd dowiedział się o klęsce flotty Ottomańskiey przy Navaryno, Dywan codzień się zgromadza. Nadzwyczayna rada odprawiona dnia 24 Października (5 Listopa), i złożona ze wszystkich Ministrów czynnych i nieczynnych, znakomitych Ulemów, i dwóch Seraskierów, nie miała stanowczego wypadku. Podobne zebranie się miało nastąpić dnia 27 Października (8 Listopada), celem naradzenia się, iak wypadałoby postępować w trudnych okolicznościach, w iakich się Porta znayduie. Dotąd iedynym użytym środkiem iest zabronienie okrętom wszystkich narodów wypływać z Bosforu lub przepływać go dla udania się bądź na morze Srodziemne, bądź na morze Czarne. Z drugiey strony, stolica używa naywiększey spokoyności, a baczność, iaką rząd rozwiia, nic nie zostawia do życzenia. Turcy z swoiey strony nie okazuią ani nienawiści, ani uniesienia. Surowy firman ponowił zakaz wydany poprzednio wszystkim Muzułmanom noszenia broni."

Z Nowego-Czerkaska 24 Października K. D.
(z Ruskiego Inwalida.)

Dnia 20go b. m. Woysko Dońskie obchodziło nayradośnieysze dla siebie zdarzenie, które tu nigdy nie będzie zapomnianem. Od naydawnieyszych czasow bytu tego Woyska, gorliwa i wierna iego służba dla Oyczyzny i Tronu, odznaczała się mnogiemi oznakami łaskawości Monarchów. Lecz następny wypadek nic z tem nie ma równego.

Dnia 15go b. m. Woyskowy Nakaźny Ataman, Jenerał-Major Kutieynikow, maiąc zaszczyt otrzymać przez Pułkownika Gwardyi pułku Kozackiego Nikołaiewa, Reskrypt Naywyższy, wydany dnia 2go Października, względem Naymiłościwszego mianowania J. C. M. Następcę Tronu Wielkiego Xiążęcia Alexandra Mikołaiewicza, Atamanem wszystkich Woysk Kozackich i Szefem Dońskiego Atamańskiego pułku, z nazwaniem go Kozackim Jego Cesarzewiczowskiey Mości Następcy Tronu pułkiem, przez wydany rozkaz obwieścił o tem woysku, z poleceniem, aby dnia 20go Października, w każdey stanicy, po przeczytaniu Naywyższego Reskryptu,

zaniesione były, za zdrowie Naymiłościwszego Nayiaśnievszego Cesarza i całego Nayiaśnieyszego Domu Jego do Boga modły z przyklęknieniem. Tym sposobem całe Woysko Dońskie, w iednym i tymże dniu, obchodziło uroczyście Naywyższe udzielone mu szczęście, a w mieście Nowym-Czerkaska uroczystość ta była nayokazalsza.

O godzinie 8mey zrana zebrane tu woyska uszykowane były na ulicy, a o godzinie 10tey rozpoczęła się processyia do Cerkwi. Po Mszy S. uformowane zostało obszerne koło Woyskowe, w którem w przytomności Duchowieństwa, szlachty i całego zgromadzenia woysk i ludu przeczytany został dla powszechney wiadomości Naywyższy, pełen pochlebnych wyrażeń N. Monarchy Reskrypt. Powszechna radość w mgnieniu oka wszędy się rozlała i połączyła się z nayczystszemi uczuciami serdecznego dziękczynienia dla N. Cesarza. Poczem processyia w tymże porządku wróciła do domu Kancellaryi woyskowey.

Za iednomyślną zgodą Nakaźnege Atamana z Rządem Woyskowym, uchwalono wznieść w mieście Nowym-Czerkasku wspaniałą Cerkiew murowaną, pod tytułem S. Prawowiernego Xiążęcia Alexandra Newskiego, i w tey świątyni, równie iak we wszystkich Cerkwiach Woyska Dońskiego, corocznie dnia 2go Października odczytywać Naywyższy Reskrypt i zanosić do Boga, o naypożądańsze zdrowie Jego Cesarskiey Mości i całego Jego Nayiaśnieyszego Domu, modły z przyklęknieniem.

Ze Lwowa d. 14 Grudnia.

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następujący Okólnik:

Że ci, którzy stypendyium przeznaczone dla młodzieży galicyyskiey, poświęcaiącey się naukom medycyny, otrzymać chcą, rewersem zobowiązać się powinni, że sztukę lekarską za dostąpieniem godności Doktora, przez dziesięć lat bez przerwy w Galicyi wykonywać będą.

J. C. K. Mość raczył naywyższą Uchwałą z dnia 9 Października r. b. wniosek nadworney Kommissyi Oświecenia potwierdzić, aby młodzież galicyyska, która stypendyium pobiera, i naukom medycyny w Uniwersytecie Wiedeńskim poświęca się, rewersem zobowiązaną była, iż sztukę lekarską za dostąpieniem godności Doktora przez dziesięć lat ciągle w Galicyi wykonywać będzie.

To naywyższe, dla owych Galicyianów służące postanowienie, którzy naukom medycyny w Uniwersytecie Wiedeńskim poświęcaią się, i po ogłoszeniu ninieyszey uchwały naywyższey, stypendyiami dla galicyyskich uczniów medycyny obdarzeni zostaną, podaie się niniejszem w skutek wysokiego dekretu nadworney Kommissyi Oświecenia pod dniem 20 Października r. b. do liczby 5435 zapadłego, do powszechney wiadomości.

We Lwowie dnia 15 Listopada 1827 r.

(*Następuią podpisy.*)

Z Paryża d. 8 Grudnia.

Przedonegday wieczór powrócił Król z Compiegne do Tuilleries. Onegday odbyła się półtrzeciogodzinna rada Ministrów pod prezydencyią J. K. Mci. Vicehrabia Martignac i Hr. Bombelles, Ces. Austryiacki Poseł w Lizbonie, mieli prywatne posłuchania u Monarchy.

Na przyszłych Ministrów przeznaczaią następuiących Mężów: Xcia Polignac, Vicehrabię Lainé, Xięcia Talleyrand, Xcia Decazes, Barona Pasquier i P. Royer-Collard.

Monitor ogłosił poczet 428 obranych Deputowanych. Z rozwiązaney Izby znayduie

)*(

się pomiędzy niemi 175 członków, 55 dawnieyszych Deputowanych, a 198 nowo obranych. Pomiędzy ostatniemi znayduie się tylko 32 urzędników, a między temi 19 Prezydentów gminnych.

Prezes sądowy Seguier słuchał dnia 4 b. m. w szpitalu woyskowym ranionych w dniach 19 i 20 Listopada żandarmów i żołnierzy. — Dziennik Handlowy spodziewa się, iż z powodu badań o zaszłych zaburzeniach nastąpi ustawa względem odpowiedzialności Ministrów.

Z powodu zdrożenia żyta wybuchły dnia 28 Listopada w Mamers (departamencie Sarty) zaburzenia, które iednak tego zaraz dnia uśmierzone zostały.

Jenerał Lafayette podpisał na pomnik, który Majorowi Cartwright w Anglii wystawiony będzie 500 Fr.

Dramatyczni pisarze w Paryżu zdaią się brać do innego rodzaiu poezyi. P. Ancelot, który wydawał tylko dotąd traiedye, wystąpił z komedyią w 3ch aktach wierszem, *Important* (mąż znakomity) w którey szczególniey wyszydzone iest ubieganie się o protekcyią. Sztuka iego podoba się przez wiele przystósowań do teraźnieyszego czasu i wiersz gładki.

Z Stambułu (pisze Gazeta Francyi) nadchodzą ciągle zaspokaiaiące doniesienia.

Angielski Viceadmirał Gore i Kapitan Codrington (syn Admirała dowodzącego na morzu Środziemnem), którzy dnia 20 z. m. wyiechali z Londynu, przybyli dnia 20 do Marselii, zkąd udaią się do Malty.

Rozporządzeniem Królewskiem z dnia 18 Listopada nakazanem iest dostawienie do woyska 55,000 popisowych z roku 1826.

Przybyli tu Brazyliyski Podsekretarz w wydziale spraw zagranicznych, Komandor Coutinho, tudzież Hr. Celles, Poseł Niderlandzki w Rzymie.

Kr. Pruski tayny Radca Tönniges umarł tu onegday.

Zmarły P. Stael między innemi odkazami wyznaczył na tayny przedmiot 180,000 franków.

Gazeta Zdrowia zawiera list Lekarza Francuzkiego Auban z Stambułu, który donosi, że dnia 14 Maia r. b. wezwany został przez iednego z lekarzów Seraiu do Haremu Wielkiego Sułtana, gdzie 7 do 8 miesięcy maiącemu Następcy tronu, dwiema córkom Sułtana, niemaiącem lat 12tu, tudzież dwiema młodym dziewczętom Haremu, zaszczepić musiał krowią ospę, a odchodząc otrzymał od Kislar-Agi (przełożonego czarnych rzezańców) piękny podarunek w imieniu Sułtana.

Trzy kupieckie Domy w Marselii naięły okręt Szwedzki dla zawiezienia listów do Alexandryi. Poczta kosztuie od poiedyńczego tam listu 100 Fr.

Naynowsze listy z Tulonu donoszą, iż na następuiącą wiosnę wypłynie ztamtąd wyprawa przeciw Algierowi. W różnych Francuzkich portach uzbroionych bydź ma 12 liniowych okrętów. W Tulunie stawiaią z pośpiechem łodzie działowe. Xiążę Raguzy dowodzić ma 20tysiącznem lądowem woyskiem, a Kontraadmirał Miesissy flottą; na drugiego dowodcę flotty przeznaczaią P. Rosamal, a na naczelnika głównego sztabu P. Duranteau. (Podług Gazety Francyi iest wszystko kłamstwem).

P. Eynard pisze pod dniem 29 Listopada z Beaulieu, iż ze wszystkich stron odbiera potwierdzenie doniesień o okrucieństwie Ibrahima Baszy. Woyska iego niszczą wszysko ogniem i mieczem. Nieszczęśliwi, którzy ratuią się spieszną ucieczką, zmuszanemi są przez głód do powrotu. Z tego powodu użył P. Eynard pozostałych w zapasie pie-

nędzy iedynie na zakupienie żywności. Gdy teraz oswobodzenie Grecyi wzięła na siebie wyższa Władza, usiłowania zatem przyiaciół Greków dążyć powinny do wsparcia potrzebnych; należy dopomòdz nieszczęśliwym do uprawienia swych gruntow, winnic i gòr oliwnych. Przy ustaniu powszechney nędzy, rozboynicy morscy staną się znowu rolnikami, naòwczas powróci także porządek i cywilizacyia. Dnia 21go Listopada posłanych zostało Hr. Capodistrias do Ankony 8000 Fr. dla wsparcia zostaiących w służbie Greckich cudzoziemców, a we trzy dni potem 20,000 Fr. do Grecyi na zakupienie chleba dla kobiet, dzieci i starców. Do tey kwoty wchodzą 14,000 Fr. przysłanych od Związku Paryzkiego.

Z Włoch d. 30 Listopada.

Oyciec S. mianował X. Retz, Audytora della rota, domowym swoim prałatem.

W wyszłem w Florencyi tłumaczeniu na ięzyk Włoski życia Napoleona przez Waltera Scot, opuszczonem iest to wszystko co iest na pochwałę Napoleona lub na naganę Papieża Piusa VII.

Dnia 26go b. m. zaczęły się w Rzymie mrozy, i cały dzień padał śnieg. Naystarsi ludzie nie pamiętaią, aby w Listopadzie śnieg upadł.

Wysłany z ważnemi pismami do Ibrahima Baszy od Sułtana goniec miał wpaść w ręce Greków.

Podług doniesień z Ankony pod dniem 21 b. m. przybyła tam dnia 18go żona Admirała Codrington, a dnia 20go odpłynęła na Angielskiey fregacie Dartmouth do Malty. Codziennie oczekiwany był Angielski okręt, który zawieść Hr. Capodistrias do Grecyi. Rzeczonego Hrabię odwiedził dnia 20 Legat Papiezki, którego on nawzaiem odwiedził.

Z Barcelony d. 28 Listopada.

Król oczekiwany tu iest dnia 2go p. m. Jenerał Reizet, dowodzący byłą tu Francuzką dywizyią, otrzymał wielki krzyż orderu Karola III, a inni officerowie teyże dywizyi mnieysze krzyże tegoż orderu. Dla każdego zaś pułku dano 6 krzyżów orderu Ferdynanda. Hr. d'Espanna odprowadził z całem swoim sztabem Jenerała Reizet aż do Angeles.

Z wniyściem tu woyska Hiszpańskiego zniknęły wszystkie zagraniczne gazety, gdyż po kawiarniach wolno tylko mieć Hiszpańską i tuteyszą. Zapowiedziano gospodarzom gościnniów, aby tylko na nocleg przyimowali officerów. O polityce niema bydź wcale mowy.

Z Madrytu d. 26 Listopada.

Dnia 22 była rada Ministrów, na którey znaydowali się także dyrektorowie skarbu i kassy umorzenia długów, i była rzecz o dostarczeniu Rządowi pieniędzy na zastąpienie naypotrzebnieyszych potrzeb.

Wyrokiem Królewskim w Walencyi wydanym, wszyscy należący do zaburzeń urzędnicy, maią bydź pod karę sądową pociągnionemi. Rada miasta Walencyi otrzymała tytuł: JJWW. a Jenerał Longa tytuł Margrabi. Jenerał Romagossa został Gubernatorem w Ciudad Rodrigo. Stoiący atoli w Granadzie pułk pieszy miał się za Karlistami Katalońskiemi oświadczyć.

Od różnych korpusòw ochotników Królewskich nadeszły prośby do Krola o oddalenie teraźnieyszych Ministrów.

W Priego (Cuenca) powstała banda licząca 80 ludzi i 30 koni; musiano więc przeciw niey woyska z Guadalaxara ściągnąć. Herszt bandy Escudero został w Alcala pochwycony i zapewne iuż rozstrzelany. Inny

Officer Ilimitadosow, który przy Salamance utworzył bandę, został także poymany. Ludzie z pod iego dowództwa użyli następuiącego wykrzyku: niech żyie Król w wolności!

Pułkownik Ignacy M. Aguire, dawniey kapitan żandarmów, i ieden z tych, których przy rozwiązaniu policyi, P. Recacho uwięziono, został za przeięciem do niego listu tyczącego się polityki, na 8mioletnią galerową pracą skazany. Inny, nieiaki Berequi, został za podobnyż występek na 10letnią karę galerową skazany.

Zakonnik klasztoru Kapucyńskiego w Pardo umieścił w pewnem mieyscu dwie ubogie swoie siostrzenice, i co zebrał z iałmużny im udzielał. Nakoniec przyszła mu myśl tentować dla tych dziewcząt szczęścia na lotteryi. Stawił na 5 Nrów i wygrał dnia 19 b. m. terno 85,000 realów. Ucieszony uwiadomił swe siostrzenice o ich szczęściu i każdey przeznaczył na posag 42,000 realów; ale gdy klasztor dowiedział się o tem, nakazał zakonnikowi złożyć wygrane pieniądze do kassy zakonu, gdyż podług Statutu Sgo Franciszka zakonnik żadnych pieniędzy posiadać nie może. Kapucyn wzbraniał się złożyć pieniędzy, twierdząc, iż nie dla siebie, ale dla swoich siostrzenic stawił na lotteryią. Rzecz wytoczyła się pod sąd i póydzie zapewne pod rozstrzygnienie Rzymu.

Mówią tu od niejakiego czasu o iakieyś sekcie, która nazywa się Labradores del Bosque, mieć ma zamiar przywrócenia dawney Konstytucyi Stanów Kastylii, i w wielu prowincyiach posiadać stronników.

Gazeta tuteysza zawiera poczet zaszłych w całem Królestwie spraw kryminalnych. Znayduie się w nim 1233 zabóystw, 13ście morderstw dzieci, 5 zatruć, iednego ludożercy (w Katalonii), 16 samobóystw, 4 poiedynkuiących, 144 politycznych przestępstw, 27 bluźnierstw, 57 podpalaczów, 1520 złodzieystw, i t. d. Z tych skazano na 167 osób na pręgierz 55, na więzienie do twierdz i galery 4960, na kary pieniężne i wygnanie 7038.

Z Lizbony d. 24 Listopada.

Przybyły tu młody Xżę Schwarzenberg stawiony był przed Xiężną Rejentką. Po przybyciu tu Infanta Don Miguel uda się napowrót do Londynu. Podróż z Madrytu odbył tu wpółtora dnia.

Wczoray dowiedziano się przez Londyn o bitwie pod Navarino, która tu wielką radość sprawiła.

Znany Jose Agostinho de Macedo zakończył swoie paskwile przeciw wolnym rządom 32gim swoim listem, ponieważ nie znalazł iuż czytelników. W prowincyiach panuie spokoyność. Znayduie się iuż tu około 80 deputowanych do Stanów, którzy z naygórzystszych okolic przybyli dla oczekiwania na przybycie Infanta Don Miguel.

Z Londynu d. 4 Grudnia.

Wczoray rano Xżę Klarencyi udał się na wezwanie J. K. Mci do Windsoru. Onegday Hr. Dudley i Margr. Palmela mieli posłuchania u Króla. — Dnia 1go Poseł Rossyyski, Hr. Münster i sprawuiący interessa Francuzkie mieli czynność wydziale spraw zagranicznych. Tegoż dnia Poseł Austryiacki, Xżę Esterhazy, miał naradę z Lordem Goderich, a wczoray z Hr. Dudley.

Król przepędzi Swięta Bożego Narodzenia w tak zwanym Parku Cottage w Windsor. Jest teraz zupełnie zdrowy i prowadzi nayregularnieysze życie. Z rana odbywa dzienne sprawy, wyseła gońców, i to wszystko za pomocą swoiego Sekretarza Watson uskutecznia przed wyyściem z swoich pokoiów.

Po odeyściu gońbów do Londynu, trudni się J. K. M. planami względem wewnętrznego urządzenia zamku, gdzie w Swięta Wielkanocne dane będą pierwsze pokoie i swietna uczta. Czyli na ten czas pokoie Królewskie wygotowane zostaną ieszcze niepewna. Na tak zwanym Wirginia-Water, wielkim morskim parku, wystawiony będzie podług odrysu Króla wielka Swiątynia, która nietylko przyozdobi okolicę, ale nawet dostarczy wody do gmachu Królewskiego. Król ziedzie zapewne wkrótce do Londynu i zaszczyci obecnością swoią dwa wielkie teatry.

Xżę Sussexu znayduie się z wielu przyiaciołmi w Newstead, oyczystem siedlisku zmarłego Lorda Byron, które teraz należy do Pułkownika Wildman i zabawi tam do dni 14.

Jak tylko układy w Stambule (wyraża Gazeta *Times*) zerwane zostaną i Posławie wyiadą, naypierwey Stambuł od morza zamknięty zostanie, potem będą Grecy pieniądzmi wspartemi i nastąpi zaięcie Serwii, Multan i Wołoszczyzny. Wszelako nie będą to ostatnie środki. Z tem wszystkiem spodziewać się należy, iż Sułtan nie dopuści tey ostateczności, ale zezwoli na prawa ludzkości dla Greków. Gazeta zaś Goniec nie przypuszcza woyny przeciw Turcyi, lub przynaymniey podzielenia państwa Tureckiego z tey strony Bosforu, ale sądzi, iż przymuszenie Sułtana do żądań sprzymierzonych Mocarstw nastąpi w okolicy Stambułu.

Podług listu ajenta Loydsgospody w Genui pod dniem 24go Listopada, okręt Królewski Alcrity przywiozł tam z Malty pisma pod dniem 8 do Rządu naszego. Admirał Codrington znaydował się w Malcie i wszyscy trzey Admirałowie zostawili pewną liczbę fregat i pomnieyszych okrętów do uskutecznienia obiawioney Grekom swey woli.

Dnia 2go Listopada okręty Genua, Azyia Albion, a wcześniey Talbot przybyły z Navarino do Malty; przybył tamże z Civitavecchia okręt Kalipso, a liniowy okręt Izys pod rozkazami Komodora Staines popłynął ztamtąd do Navarino. — Gazeta *Sun* twierdzi, iż z znayduiących się w dniu 20 Października w przystani Navarino 98 Turecko-Egipskich woiennych okrętów, 4 tylko pozostały się zdatnemi do wytrzymania morza.

Dnia 1go b. m. zebrało się w ratuszu około 250 Hiszpańskich wychodniów, dla odebrania wsparcia w pieniądzach i sukniach.

Dnia 29go Listopada nastąpiło w Dublinie zaślubienie Hr. Castillofiel (Manuela Godoy) iedynaka syna Xcia Pokoiu, z trzecią córką Maryą zmarłego Crowe.

Z Madrassu nadeszły Gazety i listy pod dniem 15 Lipca, które zawieraią dwie prośby do Parlamentu. W iedney proszą mieszkańcy, aby Wielkorządcy było wolno oprocz ceł i akcyzy nakładać także za Kałkutą inne opłaty. — Listy z Kalkuty pod dniem 11tym Lipca nie czynią nadziei obfitego urodzaiu Indigo z powodu nastąpioney między 4 i 10 Lipca wielkiey powodzi. — Podług Gazety *Malacca Observer* pod dniem 10 Kwietnia bunt w Tartaryi Chińskiey nie iest ieszcze uśmierzony. Musiano działaiącemu tam woysku posłać znaczne posiłki; pod Aksu zostali iednak buntownicy zupełnie pobitemi. Teraźnieyszy Cesarz Chiński ma 44ry lat; iest chudy i wysokiego wzrostu; w młodości lubił ćwiczenia woyskowe i przez używanie zmocniaiących pigułek utracił wszystkie zęby.

Cesarz Marokański kupił dwa piękne brygi za 30,000 piastrów, które odpłynęły z Gibraltaru do Tangeru w Afryce, gdzie będą uzbroione. Cesarz spodziewany iest na wiosnę w Tangerze i wszyscy Konsulowie przygotowali iuż dla niego znaczne podarunki.

— Dnia 7. —

Onegday i wczoray odbyły się gabinetowe narady. — Onegday Posłowie Austryiacki, Rossyyski i Portugalski mieli czynność w wydziale spraw zagranicznych, a wczoray Poseł Rossyyski miał długą naradę z Hr. Dudley.

Słychać, iż Parlament zgromadzi się dnia 21 Stycznia.

Gazeta *Times* pisze, iż P. Acourt, życzący bydź z Portugalii odwołanym, wyniesiony zostatnie na Para i Posłem w Rossyi mianowany.

Wczoray przybył tu Austryiacki officer z pismem do Xcia Esterhazego, który udał się zaraz do Lorda Goderych, a potem do J. K. Mci do Windsoru.

Admirał Will. Hoste dowodzić będzie okrętem Królewskim, który przywiezie tu z Kale Infanta Miguel. J. K. Wysokość spodziewany tu iest dnia 12 b. m.

Xżę Wellington udał się dnia 4 b. m. do Króla do Windsoru i miał zaszczyt ieść obiad z J. K. M.

Gdy porty Francuzkie otworzone zostały na miesiąc do wprowadzania zagraniczney pszenicy, przeto pochlebiaią tu sobie, iż zostaiąca pod zamknięciem Królewskiem zagraniczna pszenica z korzyścią tam wywieziona zostanie.

Od brzegów Menu d. 6 *Grudnia.*

Miasto Moguncyia iest ciągle głównem mieyscem handlu zbożowego do średniego Renu i portów Hollenderskich. Ustawicznie wychodzą ztamtąd okręty ze zbożem do portów Hollenderskich, a z tych aż do Anglii.

Dnia 1go b. m. N. Król Jmć Bawarski odwiedził Instytut Desjardina w Minchen, w którym iak wiadomo wychowuią się kosztem J. K. Mci młodzieńcy Greccy.

Związek przyiaciół Greków w Heilbergu przesłał niedawno P. Eynard 600 ZR. Ten odpisał mu pod dniem 26 Listopada co następuie: "Przesłane przez was dawniey 400 ZR. użyte zostały na przeznaczenie przez was. Dnia 1 Listopada przesłałem notę Hr. Capodistrias, w którey nie zaniedbałem wspomnieć o dawniey przesłanych przez was 400 ZR. i o szlachetnych dobroczyńcach Heilberga. Przesłane zaś teraz 600 ZR. dołączone będą do kwoty 20,000 franków przeznaczonych na wsparcie chlebem i innemi potrzebami nieszczęśliwych wdów i sierót Greckich. Odtąd wszystkie dary użytemi będą na ulżenie nędzy mieszkańców, na uprawienie ich gruntów i wystawienie ich mieszkań.,,

Podług wieści Xżę Wiktor Metternich mianowany iest Ces. Austryiackim Posłem przy Dworze Sztokolmskim, a dotychczasowy tamże Poseł Hr. Woyna przeznaczony iest na Posła do Kassel.

Kr. Pruski Poseł przy Dworze Florenckim, Baron Martins, przybył do Frankfortu.

Niemiecko-Górnicze towarzystwo doniosło, iż gdy nie udało mu się zaciągnąć pożyczki, każdy z akcyionistów dołożyć musi do swey akcyi 25 od sta.

Doktór Fryderyk Białobrocki, repetent teologicznego wydziału w Gettindze, a na końcu kaznodzieia w kościele S. Jakóba tamże, odebrał od wyższey Władzy rozkaz, aby albo przyiął plebaniią w kraiu Luneburgskim, albo opuścił kraie Hanowerskie. Przyiął ostatnie i udaie się do Anglii.

Pamiętniki Jana Wit przybywszy na granicę Francuzką zostały skonfiskowane.

DODATEK
DO Nro 102
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 23 GRUDNIA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° z.	Therm: czyli stop:zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Grudn:		cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7		27 9, 252	+ 2. 0	90	żaden	Pochmurno	
	12	„ 9, 249	+ 4. 6	84	Zachodni słaby	„	
18.	3	„ 9, 033	+ 4. 5	86	Połud: Ws. słaby	„	
	9	„ 8, 522	+ 0. 8	90	„ „	Mgła	
	7	27 7, 506	— 1. 2	90	żaden	Mgła	
19.	12	„ 7, 294	+ 2. 1	85	Połud: Za. słaby	Pogoda z Chmur:	
	3	„ 7, 205	+ 3. 4	85	„ „	Chmury	
	9	„ 7, 564	+ 0. 7	88	„ „	Pogoda z Chmur:	
	7	27 7, 590	+ 0. 5	87	żaden	Pogoda z Chmur:	
20.	12	„ 7, 085	+ 3. 2	80	Północny słaby	Pogoda	
	3	„ 7, 027	+ 3. 6	82	Połud: Ws. słaby	„	
	9	„ 6, 864	— 0. 4	89	Zachodni słaby	„	Mgła.
	7	27 6, 570	— 2. 6	89	Połud: Za. słaby	Pogoda	
21.	12	„ 6, 479	+ 1. 4	85	„ „	Pogoda z Chmur:	
	3	„ 6, 350	+ 1. 6	83	„ „	„	
	2	„ 6, 156	— 1. 6	88	Zachodni słaby	„	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

— Z *Krakowa*. —

Nim z kolei posiedzeń tego roczniego Seymu Rzeczypospolitey nastąpi opis w Dyaryuszu obioru Prezesa Rządzącego Senatu na następuiące trzy lata, donosiemy, iż na posiedzeniu dnia 15 Grudnia obrany nim został JW. Józef Nikorowicz, dotychczasowy Prezes Sądu Appellacyynego Kraiu naszego.

Przy zaczenaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1go Stycznia 1828 roku, uprasza iey Redakcyia o śpieszne zgłaszanie życzących takową trzymać.

Z Wiednia d. 14 *Grudnia.*

Dzisieyszy Dostrzegacz Austryacki zawiera:

Listy z Smirny pod dniem 14 i 19 Listopada donoszą co następuie:

Z Smirny d. 14 *Listop.* 1827.

"Spokoyność publiczna w tem mieście od ostatnich doniesień, które WPanu udzieliłem, nie była bynaymniev naruszona. Środki przezorności tak z strony eskadr sprzymierzonych, iako też Władz Tureckich nie ustaią. Handel tylko cierpi bardzo w teraźnieyszych okolicznościach. — Pewne doniesienia z Scio mamy tylko do 11 b. m. a te zawieraią o działaniach rokoszanów przeciw tey wyspie, co następuie:

"Dnia 28 Października zbliżyło się do tey wyspy w kierunku wsi Kalimathia 10 Greckich brygów, kilka statków i bark. Basza posłał nieco posiłków Sekis-Emini (Adze wsiów Mastyxowych) dla zabronienia lądowania; lęcz to nastąpiło tego ieszcze wieczora i Turcy się cofnęli. — Dnia 29go postąpili Grecy przeciw miastu. Okręty wysadziły na brzeg w okolicy miasta więcey woyska, które odparło Turków do zamku. Miasto zostało przez Greków zaięte, którzy chwycili się rabunku. — Dnia 30 mieszkańcy miasta schronili się do domów Konsulów. Rabunek ciągnął się daley. O godzinie 2 z południa przybył Lord Cochrane z fregatą Hellas i zabraną dawniey Turkom korwetą do kanału Scio. Zbliżył się do zamku, ktory do niego strzelał, ale odpowiedziawszy tylko dwiema wystrzałami na ten ogień, zarzucił kotwice w przystani. Potem zawdział na wielki maszt Angielską, na boczny Francuzką, na średni Rossyyską, na tylny Grecką i razem Turecką banderę, i pozdrowił zamek 21 wystrzałami. — Dnia 31 dowiedzieli się mieszkańcy Scio, że liczba wysiadłych woysk Greckich wynosi 2000, pomiędzy ktoremi 700 taktyków, i dowodzi niemi Pułkownik Fabvier. Ces. Austryiacki Vicekonsul widząc się bydź od woyska zagrożonym, zażądał od Pułkownika straży bezpieczeństwa, ale nie odebrał żadney odpowiedzi. Nieład w mieście i ogień z zamku trwały ciągle. — Dnia 1 Listopada Ces. Austryiacki Vicekonsul ponowił swoie żądanie. Tymczasem żołnierze Greccy wpadli do iego domu i zrabowali. Nie znalazł się żaden z Sciotów, któryby im powiedział, że dom, który spustoszyli, iest ten sam, w którym przy odzyskaniu przez Turków Scio w r. 1822 kilku set ich wspołziomków znaleźli schronienie, i że Ces. Austryiacki Vicekosul iest tym samym Mężem, którzy z narażeniem własnego życia i poświęceniem znaczney części maiątku, urotował ich życie. Gdy rabunek dopełniony został nadeszła straż bezpieczeństwa, i Greccy Prymaci oświadczyli na piśmie, iż ubolewaią nad tą wczasie woyny nieprzyiemnością. Tymczasem Pułkownik Fabvier zagroził szturmem domowi Konsulą Angielskiego, ponieważ z niego do iego żołnierzy strzelano, i napisał z tego powodu następuiący list do Konsula Francuzkiego na Scio P. Fleurat:

W Scio d. 1 *Listopada* 1827.

"Z ubolewaniem widzę, że WPan zostaiesz znowu w obawie; wyznać WPanu muszę, iż iesli zaledwo potrafiłem utrzymać woysko do szanowania obcych bander, wina tego spada na iednego z Jego Kollegów. — Bezprzykładny zamach nastąpił w dniu w którem opanowałem miasto Scio. Dwóch Greckich żołnierzy zostało ranionych przez Turków, którzy schronili się do Konsula Angielskiego; wczoray znowu z zabitych i ieden był raniony. — Woysko przez szacunek dla mnie

wstrzymało się od gwałtu; ale obawiać się należy poruszenia, które Konsulów wszystkich narodów spokoyność naruszyć może. Jeżeli w ciągu dnia dzisieyszego, nie odbiorę zadosyć uczynienia od Konsula Angielskiego, tedy do iego domu szturm przypuścić każę. — Bądź WPan łaskaw, Mci Panie, udzielić moy list wszystkim Konsulom. Mam honor pozdrowić WPana z naywiększym szacunkiem. *Fabvier*.,,

Dnia 2 Listopada zaczęli Grecy sypać bateryią pod Romi i na kilka wystrzałów z zamku odpowiedzieli. W wieczór fregata Helas i korweta opuściły kanał Scio. — Dnia 3 rozłożyły się woyska Greckie w mieście i istotnie w posiadłość obięły, z którego powodu mieszkańcy dnia 4, 5 i 6 Listopada uchodzili na wsie. Dnia 7go ukończyli Grecy iedną bateryią. Dnia 8go zaprowadzili na nią 8 moździerzy i 4 działa, i o godzinie 5 z wieczora rozpoczęli strzelanie do zamku, które iednak o godzinie w pół do 7mey ustało. Zamek odpowiedział na ich ogień, i oprócz tego pomiędzy obiema stronami zachodził ogień karabinowy. Dwa domy zapaliły się w zamku. — Dnia 9 do 11 strzelali Grecy regularnie po 2 razy do zamku, i Turcy odpowiadali na każdy wystrzał. Basza rozkazał dwa statki, które iego flotyllę stanowiły zatopić i ściągnął z nich lud do zamku. — Dnia 11go zabrali Grecy 120 Tureckich jeńców, pomiędzy ktoremi znayduie się Sekis-Emini. Kambew-Aga z 60 Albańczykami, który niemógł dostać się do zamku, rzucił się do wieży Armolie, i tam się broni. Woyska Greckie są niekontente, ponieważ dowiedziały się, iż zamek iest na długo w żywność opatrzony, a wstępnym boiem wziąść go trudno.

"Doniosłem WPanu w ostatnim liście, że Admirał de Rigny oświadczył tu ostatnią razą, iż uderzenie na Scio nastąpiło przeciw woli sprzymierzonych eskadr, i że chciał go wstrzymać, ala iuż zapóźno przybył. Dnia 8 Listopada korweta Francuzka Pomona, pod dowodztwem P. Reverseau opuściła tuteysze stanowisko, z zleceniem, iak słychać, nakazania Pułkownikowi Fabvier, aby z woyskiem swoim z Scio ustąpił. Pomona udała się istotnie do Scio i zarzuciła kotwice pomiędzy Greckiemi okrętami; wszelako strzelanie do zamku nie ustało. Dnia 11go odpłynął ztąd sam de Rigny, iak mówiono do Scio; ale tego rana stał ieszcze w Wurla. — Dziś udała się ztąd Ces. Austryiacka galera na Scio, dla zabrania ztamtąd w potrzebie Ces. Austryiackiego Vicekonsula i poddanych. W kanale Scio krąży 8 Greckich brygów. — Przed kilku godzinami przybyła na naszą przystanią Rossyyska fregata Konstanty, pod Kapitanem Chruszoff, w towarzystwie Angielskiey fregaty Cambrian.,,

Z Smirny d. 19 *Listopada* 1827.

Scio iest ciągle attakowane. — Tu panuie bez przerwy spokoyność i porządek. — Ostatnie doniesienia któreśmy z Scio odebrali, dochodzą do 16 b. m. Fregata Pomona opuściła dnia 12 tameczne podbrzeże i strzelanie do zamku trwało do 16go do którego czasu nasze doniesienia dochodzą.,,

Basza Smirneński ściągnął do miasta 1000 nieregularnego woyska, i ściągnąć ieszcze może 5000. Każe on sypać batteryią dla zabezpieczenia tuteyszey przystani. — Admirał de Rigny, który przez kilka dni bawił w Wurla, powrócił tu dnia 18. Fregata Pomona przybyła dnia 13go do Wurla. Dnia 18go zarzuciło tu więcey okrętów kupieckich kotwice.

Od granic Hiszpańskich d. 28 Listopada.

Dnia 24 b. m. Król Hiszpański z Wysoką swoią Małżonką przybył do Tarragony. Dziś wszystkie straże w Barcelonie osadzone zostały woyskiem Hiszpańskiem. Onegday Jenerał Reizet podziękował na pismie Radzie miasta Barcelony za dobre obchodzenie się z woyskami Francuzkiemi.

Z Hagi d. 7 Grudnia.

Wczoray obchodzona tu była uroczyście rocznica urodzin J. K. Wysokości Xcia Oranii.

Ciągle ieszcze przebiegaią przez Bruxellę do różnych Europeyskich Dworów gońcy Austryiaccy, Angielscy, Francuzcy i Rossyyscy.

Podług doniesień z Pedang do 11 Sierpnia panowała tam zupełna spokoyność.

Cena zboża, która podniosła się u nas po zaburzeniach w Paryżu, zaczena znowu spadać.

Z powodu ogłoszenia z ambon Konkordatu z Stolicą S. oświecone zostały miasta Bruxella, Antwerpiia, Leodyum, Lowanium, &c.

P. Chrystyan de Ruyter przeszedł dnia 27 Listopada w Lowanium z żoną i dwiema synami z Kościoła Protestanckiego do Katolickiego.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 23 b. m. daną będzie wielka komiczna Opera w 2ch obszernych aktach, z Włoskiego przetłomaczona przez W. Bogusławskiego, z muzyką sławnego Rossyniego: *Włoszka w Algierze.*

UWIADOMINIE.

Ninieyszem uwiadomia się kogo to dotyczeć może, iż JX. Tymoteusz Waliczko przestał bydź Rektorem Kollegium S. Barbary w Krakowie; w iego zaś mieysce ustanowionym iest Rektorem JX. Józef Karpiński.

UWIADOMINIE.

Kosztowny i drogi Kopersztych w dwudziestu pięciu literach, obeymuiący Zegar ścienny, laurem ozdobiony, będzie na ostatni dzień miesiąca Grudnia r. b. wygotowany i dla Miłośników sztuki od tego dnia do widzenia u Przełożonego XX. Augustyianów na Kaźmierzu przy Krakowie.

DONIESIENIA.

W dniu 28 Grudnia r. b. o godzinie 10 przed południem w Krakowie na Wesoły przy Ulicy Lubicz pod Nrem 196 w kancellaryi niżey podpisanego Komornika, odbędzie się w drodze exekucyi licytacyia, mocą którey mieszkania Kamienicy w Krakowie przy ulicy Brackiey pod Nrem 242 stoiącey, to iest całe Iwsze piętro na rok ieden od 24 Czerwca 1828 r. poczynaiąc, zaś na IIgiem piętrze mieszkanie gdzie na teraz Pani Manowa mieszka, to od 1go Stycznia 1828 r. na lat 3 wydzierżawionemi zostaną pod warunkami przy licytacyi odczytać się maiącemi. Życzący sobie zadzierżawienia opatrzeni w Vadium 10 część rocznego czynszu, to iest z Iwszego piętra złp. 50, zaś z IIgo złp. 12 gr. 18 w mieyscu i czasie wyż wyrażonym kancellaryi Komornika znaydować się zechcą.

W Krakowie dnia 19 Grudnia 1827 r. *Kawecki*, Kom: Sąd.

W Domu pod L. 10 na Stradomiu iest do wynaięcia Browar piwny, dobrze urządzoney; nowo rekwizyta, mieszkanie wygodne, składy zbożowe bezpieczne od ognia, bliskość wody wiślaney mierna cena czynszu, obiecuią korzyści dla trudniącego się tym przemysłem; o warunkach dowiedzieć się można w Officynie przy gmachu S. Piotra.

DODATEK DRUGI

DO NRU 102

GAZETY KRAKOWSKIEY.

DYARIUSZ

SEYMU RZECZYPOSPOLITEY KRAKOWSKIEY

(Dalszy ciąg Posiedzenia IV.)

Mowa Reprezentanta Czetnińskiego.

Odczytany proiekt do Budgetu na rok 1828/9 porównawszy z życzeniami Reprezentacyi zeszłoroczney w Protokóle Obrad Seymowych ostatniey Sessyi znayduiącemi się, spostrzegać się daie iedna pozycyia w rozchodach, pomimo życzeń Izby Reprezentacyyney i poprzednika Twoie o JW. Marszałku, przez Wysoki Senat Rządzący pomieniona, a ta iest: tycząca się Kommissyi Włościańskiey, dla którey lubo Rządzący Senat proponował 14,000 złp. Kommissyia Skarbowa opinowała 10,000 złp. z powodu ubycia iednego Członka płatnego, i nieiakieyś oszczędności. Odczytane w tym przedmiocie debati zeszłorocznego Posiedzenia Seymowego, w Gazecie Krakowskiey roku bieżącego 1827 Nro 23, na karcie 277 i 278 znayduiące się, przekonywaią, iż w tym przedmiocie brakowało Inicyatywy Senatu Rządzącego, względnie którey w zeszłorocznem Zgromadzeniu Reprezentantów przedstawiłem uwagę, iżby tegoroczne m udzieloną została. Może umieszczone w teyże Gazecie Nro 25 na karcie 308 oświadczenie przez X. K. Skórkowskiego Prezyd: w Kommissyi Włościańskiey przeciwko działaniom Seymowym tey pozycyi tyczącym się było przyczyną nie udzielenia żądaney Inicyatywy, dla czego odczytawszy toż oświadczenie, winienem zawiadomić Prześwietną Izbę Reprezentacyyną, iako Członek owczesney Kommissyi Seymowo-Skarbowey, o mylności takowego oświadczenia, nieprzyzwoicie w piśmie publicznem umieszczonego.

Twierdzi w niem X. K. Skorkowski Prezyd: w Kom: Włośc: iakoby uwiedziona była opinia Publiczna, mylnem a nieodpartem twierdzeniem, w wnioskach na ostatniem Posiedzeniu Seymowem czynionych, tyczących się oznaczoney przez Wysoką Kommissyą Organizacyyna dla Kommissyi Włościańskiey kwoty, dowolnie między siebie przez Członki swoie rozdzielaney. Na co odpowiadaiąc zawiadomiam Prześwietną Izbę Reprezentacyiną, iż powyższe oświadczenie iest samo w sobie sprzeczne i z prawdą niezgodne twierdzi bowiem, iż Członki tey Kommissyi przestaią tylko na zaszczycie, a zatem że nie niebiorą, a daley mówi, iż kwotę przeznaczoną między pomocników swoich podzielaią.— Ztąd wypada, że kiedy podzielaią, a zatem biorą, bo czemżeby podzielali, kiedy z swo-

go pomocnikom swoim nic niedaią, a z kwoty Kommitsyi Włościańskiey przeznaczoney do Skarbu nie się niezwracą (iak mylne iest X. K. Skorkowsktego Prez: w Kom: Włośc: o pozostawaniu się w skarbie kilkuset złotych w oświadczeniu Jego mniemanie.) Imiennie z tey kwoty przez Wysoką Kommissyą Organizacyiną drugim Reskryptem przeznaczone pensye, i tychże z kassy regularnie bez żadnego zwrotu wypłacenie przekonywa, że ten grosz publiczny pobierany iest przez Kommissyą Włościańską w całey ilości czternaście tysięcy złp. wynoszącey, i że wolą było Wysokiey Kommissyi Organizacyiney, żeby Członki Kommissyi Włościańskiey pensye niepodzielali, tylko żeby wedle imiennego reskryptu brali i pracowali, dla tego imiennie każdego w drugim, a zatem późnieyszym Reskrypcie wyrażono. A że ten grosz publiczny branym bydź winien przez każdego oney członka imiennie wyrażonego, a następnie że z nim wolno iako z swoią pensyą robić co się podoba, więc kiedy kto nie iest w możności brania jak naprzykład Członki teyże Kommissyi zmarłe, któż iest w prawey możności po zmarłych, nowym obiorem nie zastąpionych pobierania i rozdzielania? Pobiera iednak Kommissya Włościańska bo nic nie zwraca, chociaż to nie iest Jey spadkiem, i rozdziela między Siebie za pracuiących pomocników ten grosz publiczny. I dla tegoć to sarka szczupła kraina, bo wnosi odległość ukończenia dzieła Kommissyi Włościańskiey poleconego, albowiem Szanowne Jey Członki acz przy może gorliwych usiłowaniach, nieodpowiadaią samem działaniem duchowi swego powołania, to iest: ażeby działali spieszno i użytecznie.

Spieszno bydź niemoże, bo iedni poumierali, inni w kraiu nawet nie exystuią, a exystuiący nie biorąc pensyy, może dla nich zaszczupłych, może dla zatrudnień Publicznych tychże Członków rozmaitemi obowiązkami, a zatem pensyami, funduszami lub korzyściami nierównie znakomitszemi obdarzonych, między pomocników (których iest własnym interessem do późnych życia Ich lat pomagać w tym zawodzie, tym bardziey że są Sukcessorami do pensyi po zmarłych członkach niewiedzieć z iakiego prawa) podzielali, o czem przekonywa doświadczenie, albowiem przez lat 11 urządzili Realności 50 i wzięli 154,000 złp. prócz kosztów wymiaru i innych może drugie tyle wynoszących. Lecz cóż z tego! kiedy urządzonych są znowu ciż pomocnicy opiekónami za drugą zapłatą z nich wyciskaną, i formuią właśnie czyli z nich ieden całą Kommissyą Włościańską, poddaiąc tylko do podpisu wyższym tak leniwo wymęczone dzieła. Kiedyż te biędaki urządzone w małoletność z uciążeniem wtrącone wyidą z niey?

Co do drugiego. Dosyć spoyrzeć na coraz lichszą postawę i sytuacyą urządzonych i zaległości w opłatach, które z roku 1825/26 wynosiły 51,000 złp., z tych chociaż Reprezentacya darowała 31,000 złp. nie są iednak w możności reszty wypłacenia, równię iak i za rok następny, iak w Obraz e Kraiu czytać się daie, że znowu darować trzeba złp. 55,536 gr. 19, cò nieodpowiada duchowi Kommissyi Włościańskiey, albowiem wolą było NN. Protektorów, iżby byt usamowolnionych i urządzonych polepszonym został. Stało się zaś przeciwnie, bo byt onych a zatem i Skarbu z tego tytułu coraz w gorszy stan zamienia się. W reszcie Członki Kommissyi Seymowo-Skarbowey, niezaprzeczały iż Członki Kommissyi Włościańskiey wedle woli swey, bezpłatnie obowiązki pełnią, kiedy Marsza-

łek w odpowiedzi swey na wniosek Członka Kommissyi Seymowo-Skarbowey, ażeby przynaymniey 196 złp. nienależnie Kommissyi Włościańskiey opłacane oszczędzeniu uległy, na karcie 278 wspomnioney Gazety umieszczoney oświadczył, iż te są potrzebnemi na zastąpienie kosztów Kancellaryinych opału, na które Członki Kommissyi Włościańskiey bezpłatnie pełniąc obowiązki, narażonemi bydź niemogą.

Niech więc lepiey X. K. Skorkowski Prez: w Kom: Włoś. tęż Gazetę odczyta i z zastanowieniem się swoie w teyże Gazecie oświadczenie umieszczone porówna, a ztąd sam się przekona, że On sam i o rzeczy i o Osobach mylne czyni wnioski, i że ubliża sobie samemu umieszczaiąc one w podaniu ku wiadomości publiczney.

Nakoniec, niech wie odczytawszy Konstytucyą iż głos Reprezentanta iest wolny, że przysięga zobowięzuie Sekretarza do skrupulatnego umieszczenia w Protokòle działań Seymowych wszelkich wniosków, że samey tylko Izby Reprezentacyiney iest attrybucyą niedopuszczać umieszczenia takich tylko wniosków, któreby z Konstytucyą z iey przekonaniem i wolą niezgadzały się. Co więc w Protokòle Obrad umieszczono, było wolą Izby, kto zatem śmie powstawać przeciwko Jey woli zdaie się Konstytucyi ubliżać, za co do odpowiedzialności prawnie pociągniętym zostać może.

Tak zawiadomiwszy Prześwietną Izbę Reprezentacyiną względnie tey pozycyi, powtarzam żądanie o Inicyatywę i wnoszę, ażeby szukać wszelkich sposobów przedstawienia przez JJ. WW. Rezydentów NN. Protektorom, że Kommissya Włościańska tak wiele Naród kosztuiąca, nie trafiła w wolą NN. Protektorów, i że dla sprostowania Jey działań i przyspieszenia pożądanego końca, wypada Ją poddać pod oko i zarząd Władzy Kraiowey.

Jakób *Cierniński*,
Repr: Gm: H. W. M. K.
Czł: Kom: Seym:-Skarb:

Marszałek Seymu co do nieprzesłaney Inicyatywy na Seym tegoroczny, względnie zmnieyszenia peusyi dla Kommissyi Włościańskiey, oświadczył, iż ieżeli Prezyduiący w zeszłoroczney Reprezentacyi, przyrzekł z swey strony wyiednanie u Senatu żądaney Inicyatywy, uczynił to zapewne w tym duchu, ieżeli Senat uzna tego potrzebę, gdy zaś Senat niewidział potrzeby zmiany, bo Członki Kommisyi Włościańskiey ciągle pracuią, pensye Ich Reskryptem Kommissyi Organizacyiney zatwierdzone, żadney zmianie ulegać niemogą.

Reprezentant Czerniński przywiódł w odpowiedzi późnieyszy Reskrypt Kommissyi Organizacyiney, którem wszystkich członków Kommissyi Włościańskiey pensye pobieraiących, imiennie obeymował, gdy zaś ieden z Tych zszedł z tego świata, pensya iego winna pozostać w Kassie.

Marszałek oznaymił, iż ubyłego Członka Kommissyi zastępuie inne Individuum pensyą odumarłego wynadgradzane.

Reprezentant Czerniński nie znayduiąc mianowanago nowego Członka w mieysce zmarłego, obstawał przy swem wniosku.

Reprezentant Straszewski, iako Członek Kommissyi Włościańskiey zapewniał Reprezentanta Czernińskiego, iż po zeyściu Członka Kommissyi Włościańskiey, pensya iego oddzieloną była, dla Subalternów, Dye-

pisarzów zaiętych pracą z czego rachónki są składanemi, iak daleki zaś iuż iest postęp w pracach Kommissyi, ta właściwą drógą nie ulegaiąc nadzorowi Reprezentacyi, donosi w Rapportach swych Rezydenturom Nayiaśnieyszych Dworów, w reszcie zamawia sobie głos, gdy materya ta przyidzie z porządu Budgetu pod rozwagę Izby.

Reprezentant Librowski; odpowiadaiąc Reprezentantowi Straszewskiemu, głos Reprezentanta Czernińskiego odniósł do dwóch celów: 1. wytknięcie niestósowney odpowiedzi Prezyduiącego w Kommissyi Włościańskiey na wnioski Reprezentantów, 2. Nieodnoszenie porządanego skutku pracy Członków dwóch płaconych za trzech, nie spostrzegał iednak, aby w tym uymowano Członkom bezpłatnie i chlubnie pracować offiaruiącym się, bo nikt nad siły swe nic przedsiębrać ani może, ani obowiązany.

Marszałek Seymu czynienie uwag podobnych przed opinią Kommissyi Skarbowey, za zawczesne uważał.

Assessor Seymu Soczyński z powodu głosu Reprezentanta Czernińskiego wniósł potrzebę 1. wyiednania u Senatu Rządzącego wstawienia się drogą Dyplomatyczną u Nayiaśnieyszych Dworów, aby Kommissya Włościańska, w zamiarze spręzystszey działalności w dziele Jey powierzonym, pod bliższy nadzór Rządu poddaną została. 2. Co do zmnieyszenia pensyi, z powodu ubytku iednego Członka, aby głos ten kommunikować Senatowi Rządzącemu dla udzielenia Inicyatywy do takowego zmnieyszenia, na koniec co do ubliżenia Reprezentacyi kraiowey przez X. Skorkowskiego Prezyd: w Kom: Włośc: w piśmie prywatnem. w Gazecie ogłoszonym sądził z przepisu Statutu odstąpić przedmiot ten Kommissyi Prawodawczcy skargi prywatnych osób rozpoznaiącey do urzędowego użycia.

Reprezentant Librowski łącząc swe zdanie z Assessorem Seymu Soczyńskim, żądał umieszczenia głosu Reprezentanta Czernińskiego w protokóle.

Marszałek Seymu z powodu kilku przedmiotów głosem Reprezentanta Czernińskiego obiętych, uznawał potrzebę rozróżnienia żądań i kategorycznie Senatowi lub komu Izba uchwali przedstawienia.

Reprezentant Czerniński znayduiąc głos swóy zbyt iasno bydź oddanym, rozróżnienie materyi za zbyteczne sądził.

Assessor Seymu Soczyński wniósł, aby głos Reprezentanta Czernińskiego co do 2ch przedmiotów według Jego podziału, przesłanym był wprost Senatowi Rządzącemu, co do 3go zaś, aby takowy w odpisie Kommissyi Prawodawczey udzielonym został.

Marszałek Seymu był za odesłaniem wprzód całego głosu do Senatu przed rozpoznawaniem onego przez Kommissyą Prawodawczą.

Assessor Seymu Soczyński oparty na przepisie art: 154 Statutu, z powodu ubliżenia Reprezentacyi, żądał odesłania przedmiotu tego do Kommissyi Prawodawczey.

Reprezentant Straszewski oznaymił, iż ieżeli głos Reprezentanta Czernińskiego nosi cechę oskarżenia, Senat odczytawszy go, sam uzna czyli do rozpoznania Kommissyi Prawodawczey kwalifikuie się lub nie?

Assessor Seymu Soczyński możność przesłania skarg do Kommissyi Prawodawczey,

iako attrybucyą od Izby Prawodawczey nie odłączoną nie uległą decyzyi Senatu uważał.

Reprezentant Lipczyński przeięty duchem Obywatelskiey zgody i potrzebą zachowania tey iedności, iaka między osobami zwłaszcza wyższego rzędu znaydować winną mieysce, iak z iedney strony nie spostrzegał w przytoczonym głosie zamiaru oskarżenia, tak z drugiey dozwolenie podania do druku odpowiedzi Reprezentanta Czernińskiego, uważał za środek zadowolnienia

Assessor Seymu Soczyński, żądał decyzyi Izby czyli skarga ta do Kommissyi Prawodawczey odesłaną bydź ma lub nie?

Reprezentant Siemoński oświadczył, iż wszyscy Urzędnicy w Rządach Konstytucyinych wystawieni są na nieprzyiemności, gdy zaś maią rękoymią na zasadzie Konstytucyi, przeto według stałych zasad, a nie przez uroienię sądzonemi bydź winni.

Delegowany Sędzia Pokoiu Lipczyński łącząc swe zdanie oznaymił, iż co iest attrybucyą Izby, ulega rozpoznaniu Izby, żądanie zaś o Inicyatywę do zmnieyszenia pensyi dla Kommissyi Włościańskiey, ulega rozpoznaniu Senatu.

Reprezentant Czerniński z odczytanego głosu swego, niewywodził obrazy swey osoby, lecz obrazy zeszłoroczney Kommissyi Skarbowey i całey Izby Reprezentacyiney, dodaiąc iż lubo na pismo X. Skorkowskiego szczególniey w ostatnich 4ch wierszach z dotkliwszych wyrazów złożone odpisał z swey strony. Cenzura iednak wzbroniła ogłoszenia tey odpowiedzi drukiem, z powodu iż nieprzyzwoitą iest rzeczą umieszczenie w Gazecie sporów Osób prywatnych, a tym więcey zarzutów przeciwko Magistraturze publiczney wymienionych, bowiem uszanowanie w Publiczności dla wszystkich Władz, w niczym osłabione bydź niepowinno, iak to z reskryptu Senatu z d. 22 Sierpnia r. b. Nro 3962 czytać się daie. W każdym zaś względzie ieżeli X. Skorkowskiemu dozwolonem zostało ogłoszenie Jego pisma, niemożna spostrzedz powodów dla którychby ogłoszenie odpowiedzi w iednym i tym samym przedmiocie wzbronione bydź mogło.

Marszałek Seymu względnie zmnieyszenia pensyi dla Kommissyi Włościańskiey uważał potrzebę zażądania poprzednio od Senatu Inicyatywy.

Reprezentant Librowski wniosł, aby głos Reprezentanta Czernińskiego do protokółu wpisany i drukiem ogłoszony został, na co Izba Prawodawcza zezwoliła.

Assessor Seymu Soczyński w przedstawieniu głosu Reprezentanta Czernińskiego Senatowi Rządzącemu, uważał dwa główne cele, pierwszy wyiednanie u Nayiaśnieyszych kray ten Proteguiących Monarchów, poddania Kommissyi Włościańskiey pod bliższy nadzór Rządu, aby była oddzielną, lecz nie udzielną; drugi wyiednanie u Senatu Inicyatywy do zmnieyszenia pensyi dla teyże Kommissyi.

Izba Prawodawcza, w takim podziale żądań głos Reprezentanta Czernińskiego Senatowi Rządzącemu przesłać postanowiła.

Delegowany z Akademii Słotwiński, iakkolwiek odczytany proiekt do Budżetu przychodów, uważa za Inicyatywę, gdy iednak z artykułu 117 Statutu okazuie się nieiaka wątpliwość; artykuł zaś 116 Statutu wskazuie potrzebę przesłania proiektu na ręce Prezyduiącego, znayduie przeto potrzebę,

aby ieden z Reprezentantów, uważaiąc pozycyie w Budżecie przychodów, iako proiekt żądał Inicyatywy. Następnie odczytał swóy wniosek na piśmie, w którem wyraził: iż gdy w proiekcie Budżetu przychodów i rozchodów na rok 1828/29 przez Senat nadesłanym, nie które pozycyie wydatków w proiekcie do Budżetu rozchodów Akademii przez Kuratoryią Jeneralną Senatowi przedstawionym wypuszczone, inne zaś znacznie zmnieyszone zostały, przeto przekładaiąc niezbędną potrzebę zaproiektowanych wydatków odwołał się do Budżetu Akademickiego, powody usprawiedliwiaiące obeymuiącego, a następnie aby takowy Kommissyi Skarbowey na zasadzie art. 130 Statutu udzielonym był. Nadto złożył odstąpioną sobie przez Kuratoryią Jeneralną prośbę P. Franciszka Słonińskiego, wysłużonego Professora w Liceum S. Anny o podwyższenie pensyi emerytalney od złp. Tysiąc Pięćset do złp. Dwa Tysiące, drugą na ręce iego złożoną P. Antoniogo Himonowskiego Professora i Rektora Liceum S. Anny o podwyższenie emerytury od summy złp. Dwa Tysiące Dwieście do złp. Cztery Tysiące. Nakoniec przedstawienie Wydziału Matematyczno-Fizycznego w Uniwersytecie Jagiellońskim, o wyznaczonie pensyi na Assystenta Historyi Naturalney i stróża do Gabinetu Zoologicznego.

Reprezentant Librowski znayduiąc niewłaściwą drogę przedstawienia przedmiotu tego Kommissyi Skarbowey, był za odesłaniem głosu wraz z dowodami do Senatu Rządzącego.

Assessor Seymu Soczyński co do pierwszego żądania względnie zmiany Budżetu, był za odesłaniem głosu do Kommissyi Skarbowey, co zaś do trzech innych próśb, o podwyższenie pensyy emerytalnych, przyięcia Assystenta i stróża, wniósł, aby przedmiot ten Senatowi przesłanym został.

Delegowany z Akademii Słotwiński w usprawiedliwieniu wniosku swego, oświadczył, iż odesłanie próśb do Kommissyi Skarbowey nie w innym celu uważał, iak tylko że Kommissyia Skarbowa wchodząc w istotne potrzeby przyięcia propozycyi, znayść może i fundusze na pokrycie takowych.

Poczem Izba Prawodawcza przedmiot ten Senatowi Rządzącemu przesłać postanowiła.

Sekr t rz Seymu odczytał Reskrypt Senatu, nadsełaiący rachunki, przychodów i rozchodów ogólno kraiowych na rok 1826/7, które wraz z proiektami do Budżetu przychodu i rozchodu na rok 1828/9, Izba Prawodawcza Kommissyi Skarbowey przesłać postanowiła.

Delegowany z Kapituły X. Tadeusz Hr. Łubieński odczytał wniosek, na piśmie, w którym wywodząc potrzebę przyprowadzenia do skutku, tak Ustawy Seymowey z dnia 3go Stycznia 1822 r. iako i Statutu urządzaiącego Dom Roboczy, przez Senat Rządzący w dniu 15 Czerwca r. b. wydany, wskazywał potrzebę wyiednania u Senatu Rządzącego zasiłku na pierwsze zakłady i utrzymanie go w dobrym stanie, że zaś źródła Skarbu nie dozwalaią na teraz czynić podobnych wydatków, nastręczał fundusz iaki spodziewanego podwyższonego funduszu z Loteryi Kariowey na rok następny, po potrąceniu przeznaczoney na Dom ogólny schronienia ubogich summy złpol. Dwanaście Tysięcy, wyniknąć może.

Assessor Seymu Soczyński znaydował potrzebę sprostowania głosu odczytanego na

wstępie jako obeymuiącego, iż tylko do 4go Posiedzenia Seymu, podobne materyie wnoszone bydź mogą, gdy przeciwnie z art: 11 Konstytucyi wnioski podobne do 13go Posiedzenia mieysce maią, i rygór ten odnosi się tylko do Senatu, któremu po 4tem Posiedzeniu Władza przedstawienia proiektów w materyiach Skarbowych już nie służy.

Izba Prawodawcza wniosek Delegowanego z Kapituły Łubieńskiego Senatowi Rządzącemu przesłać uchwaliła.

Nakoniec Sekretarz Seymu odczytał nadeszły Reskrypt Senatu, zawiadomiaiący Izbę, iż do czynienia obiaśnień w Kommissyi Kwalifikacyyney Senatorowie X. Jankowski i Michałowski; w Skarbowey Grodzicki i Sołtykiewicz; w Prawodawczey zaś Boduszyński i Hoszowski; z strony Senatu Delegowani zostali, niemniey nadsełaiący listy Kandydatów na Urzędy Aktem zwoławczym za wakuiące ogłoszone, oczem też Kommissyie Izba zawiadomić postanowiła.

Poczem Marszałek Seymu z powodu nadchodzących dwóch dni świątecznych Posiedzenie do dnia 20go Grudnia r. b. godziny 10tey ranney odroczył.

Jan Kanty *Siwecki*,
Sekr: Seymowy.